

RAPPORT INTERNE AUDIT 2016-2017

Bezochte school

Basisschool de Wegwijzer

Auditteam

- Voorzitter: Irene Hermens
- Secretaris:
  - Monique Reversma (IB-er Bs. De Schakel)
  - Mara Verstappen (Bestuursadviseur Onderwijs)
- Auditoren:
  - Igor Heijns (IB-er Bs. St. Theresia/Bs. Ummer Clumme)
  - Anouk Derhaag (Leerkracht Broederschool)
  - Susanne Janssen (Leerkracht 't Kirkeveldsje)
  - Patricia Lumey (leerkracht Bs. Cortmich) is vervangen door Jo Ortmans
  - Chantal Hünen (Bestuursadviseur Onderwijs)

Datum van uitvoering

- Voorgesprek en instructiebijeenkomst
Maandag 12 juni
- Audit
Dinsdag 20 juni

1. Algemeen

1.1. Highlights & lowlights van de facts & figures van de school (vooraf)

Highlights

- De ankerpunten voor Passend Onderwijs
- De tevredenheid van ouders, leerkrachten en leerlingen
- De samenwerking met en binnen het Managementteam

Lowlights

- Eindopbrengsten zijn niet stevig. Groep 8 scoort steeds net boven de ondergrens. De school heeft wel een opbrengstgericht schoolprofiel dus dat is opvallend.
- Specialistische ondersteuning Rekenen* en Hoogbegaafdheid.

Het schoolondersteuningsprofiel is aangepast. Door wisseling van het personeel maar ook door de deskundigheidsbevordering zijn er een aantal specialisten bijgekomen en weggefallen en is de (gesloten) keten veranderd. Hier gaat de school nu verder in investeren door nieuwe leerkrachten te begeleiden en werkprocessen duidelijk te beschrijven. * (specialisme rekenen is weggefallen maar deze LB leerkracht rekenen heeft inhoudelijk geen taken uitgevoerd waardoor er bij rekenen geen wijzigingen zijn in de specialistische ondersteuning).

1.2. Maatwerkdeel met de auditvraag van de school

Uit de doorkijk leerlingpopulatie heeft de school geconcludeerd dat de leerlingen vaak kampen met een taalachterstand of -problematiek. Zij zijn gebaat bij een intensief en extra taalaanbod. Eén van de onderdelen van dit extra aanbod is deze vorm van woordenschatonderwijs. De school heeft het auditteam gevraagd om 's middags de woordenschatactiviteiten te observeren in de groepen 1 t/m 8, aan de hand van een kijkwijzer

Sinds dit jaar werken de leerkrachten op school met individuele plannen voor elke leerling. Aan het auditteam is gevraagd om vanuit de lesobservaties in de ochtend, een kind te kiezen waar 's middags het individuele plan van bekeken wordt. Aan de hand van een kijkwijzer geeft het audit-

team feedback op de vorm en de inhoud van deze plannen.

2. Rapport van de interne audit

2.1. Analyse en conclusies n.a.v. de observaties.

Tijdens de audit zijn 9 leerkrachten geobserveerd in (8 van de 8) groepen en de Tasti-groep, tijdens een instructieles uitgevoerd a.d.h.v. het ADI-Model.

De indicatoren voor pedagogisch-didactisch handelen zijn in kaart gebracht op een schaal van 1 tot 4. (<2.4 = Onvoldoende; 2.4-3.1 = Voldoende; >3.1 = Goed)

Het teamgemiddelde van basisschool De Wegwijzer is met 3,1 ruim voldoende.

➤ 8 van de 15 indicatoren met een score "goed":

Duidelijke uitleg; Taakgerichte werksfeer; Respectvolle omgang van leerlingen met elkaar; Hoge verwachtingen; Systematisch volgen en analyseren van vorderingen; Afstemming inhoud; Afstemming onderwijstijd; Efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.

➤ 1 van de 15 indicatoren met een score "onvoldoende".

Leren doelmatig samenwerken

➤ 3 van de 15 indicatoren met een lagere score en een grote spreiding binnen de scores van de teamleden:

Afstemming Instructie; Afstemming verwerking; Controle uitleg en/of opdrachten; Feedback op leer- en ontwikkelingsproces

Conclusie:

De leerkrachten geven tijdens de instructielessen een hele duidelijke uitleg (3,3) waarbij ze hoge verwachtingen uitspreken naar de leerlingen (3,2). Ze creëren een zeer taakgerichte werksfeer (3,6) waar de geplande onderwijstijd ook daadwerkelijk aan de les en het lesdoel besteed wordt. Er gaat geen tijd verloren (3,8). Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de respectvolle manier van omgaan met elkaar in de groepen en in de school (3,5). In de groepsadministratie is zichtbaar dat de leerkrachten de vorderingen van de kinderen systematisch volgen en analyseren (3,7) en op basis daarvan hun "zorgoverzicht" maken. Hierdoor is de afstemming van de leerinhoud duidelijk zichtbaar (3,3).

Kortom: Het auditteam constateert dat er op een prettige, zeer gestructureerde, efficiënte en gedegen manier wordt lesgegeven.

Het auditteam heeft ook geconstateerd dat de strakke structuur die leerkrachten neerzetten, en de regie die zij volledig in handen hebben, er toe leiden dat er erg weinig ruimte is voor leerlingen om zelf te leren (leren). Leerlingen zijn tijdens de lessen weliswaar betrokken (3,1) maar wel steeds gericht op de leerkracht (het zon-model) die hun inspireert, motiveert en instrueert.

Bij de indicatoren Controle uitleg en/of opdrachten en Feedback op leer- en ontwikkelingsproces wordt zichtbaar dat er grote verschillen zijn in het team. Er zijn enkele leerkrachten die de leerlingen ruimte geven om zelf de uitleg of de opdracht samen te vatten om zo te controleren of zij de instructie begrepen hebben; of leerlingen die feedback mogen geven op elkaars antwoord of een mogelijke oplossingsstrategie. Maar er zijn meer leerkrachten die vooral zelf controleren en feedback geven waardoor de kinderen weinig inzicht krijgen in hun eigen leerproces en de invloed die zij daar zelf op kunnen hebben. Hierdoor worden kansen gemist om kinderen zichzelf te laten motiveren én een aantal meta-cognitieve vaardigheden te oefenen.

Aangezien de verschillen binnen het team groot zijn, kunnen de leerkrachten op dit vlak dus veel van elkaar leren.

Het samenwerkend leren is de enige indicator die teambreed te weinig zichtbaar werd tijdens de instructielessen (2,3). Bij de afstemming van de instructie (2,7) en verwerking (2,5) zijn grote verschillen tussen leerkrachten zichtbaar. Deze indicatoren kunnen elkaar versterken. De leerkracht kan niet in alle verschillende onderwijsbehoeften voorzien en tegelijkertijd de volledige regie blijven voeren op het leren van de rest van de groep. Kinderen zullen ook moeten leren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces en daarbinnen niet alleen van de leerkracht maar ook met en van elkaar te leren. De leerkracht stuurt dan iets minder aan de

voorkant maar veel meer aan de achterkant in het (laten) geven van feedback op het resultaat en het proces.

Het leren zelfverantwoordelijkheid nemen en doelmatig samenwerken is nodig om deze beweging te kunnen maken. De basis is goed en het is nodig dat de leerkrachten en de kinderen hierop verder bouwen en ontwikkelen.

2.2. Analyse en conclusies n.a.v. de werkprocessen.

Kwaliteitszorg 80%

De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerlingpopulatie.

Het overzicht van de kenmerken van de leerlingpopulatie is nu (nog) gericht op de kenmerken die gerelateerd zijn aan zorg en nog niet aan de brede ontwikkeling van de kinderen. School heeft veel en gedetailleerde informatie over de kenmerken die tot extra zorg zouden kunnen leiden maar minder zicht op kenmerken die de brede ontwikkeling(sbehoeften) laten zien.

School heeft een eigen norm vastgesteld zodat het duidelijk is wanneer een bepaald kenmerk als signaal opgepakt en verder onderzocht gaat worden.

De vertaalslag van het overzicht van leerlingkenmerken naar de verschillende onderwijsbehoeften wordt beperkt zichtbaar. School gaat vrij snel over tot het vaststellen van de benodigde acties. Het zou goed zijn om de analyse en de vertaalslag naar de onderwijsbehoeften af te sluiten met een beperkt aantal samenvattende conclusies. Op basis van deze conclusies worden de vervolgstappen gezet naar de inrichting van het onderwijs. De acties kunnen dan meegenomen worden in het schooljaarplan of in een aparte paragraaf bij het totaaloverzicht benoemd worden. Dit maakt het geheel overzichtelijker en hiermee kan ook het planmatig handelen waaronder het evalueren van de acties, onderbouwd en geoptimaliseerd worden.

De resultaten worden jaarlijks geëvalueerd en de IB-ers maken een schoolzelfevaluatie van de tussen- en eindresultaten waarbij de vergelijking gemaakt wordt met het landelijk gemiddelde en de eigen schoolnorm (50% AB) en alleen voor de eindopbrengsten van groep 8 de vergelijking gemaakt wordt met een vergelijkbare leerlingpopulatie.

Voor de eindmeting van dit schooljaar heeft de school voor het eerst streefdoelen op groepsniveau vastgesteld waardoor de analyse versterkt kan worden.

In de teamvergadering is de schoolzelfevaluatie besproken en zijn acties op school- en groepsniveau vastgesteld. Deze zijn meegenomen in het schooljaarplan maar deze verbinding / onderbouwing tussen de teamevaluatie en het schooljaarplan is nog niet zichtbaar.

In de schoolzelfevaluatie zouden op basis van de opbrengstanalyse, per vakgebied of n.a.v. een aantal andere schoolindicatoren conclusies voor de schoolontwikkeling (schoolniveau) getrokken moeten worden. Daarna kan dit meegenomen worden naar acties op school- of groepsniveau. Nu ontbreekt het totaaloverzicht en wordt er n.a.v. een signaal meteen actie op groeps- of leerlingniveau ondernomen terwijl een interventie of ontwikkeling op schoolniveau wellicht tot een beter en duurzamer resultaat zou kunnen leiden..

In de afgelopen periode zijn alle werkprocessen in het MT geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is een "To Do-lijst" opgesteld met allerhande acties. Het advies van het auditteam is om eerst samenvattende conclusies te trekken uit de evaluaties van de werkprocessen en consequenties voor de inrichting van het onderwijs vast te stellen (schoolbeleid). Op basis hiervan kunnen dan vervolgens acties geformuleerd worden die ook meerjarig gepland mogen worden (schoolontwikkeling) .

Hier kan de verbinding met het schooljaarplan gelegd worden. De werkprocessen en de acties die voortkomen uit de evaluatie kunnen meegenomen worden in het schooljaarplan en zullen hier dan ook cyclisch geëvalueerd worden en uiteindelijk in het werkproces worden opgenomen. School is voor de borging van de werkprocessen nog opzoek naar een ordening voor het schoolvademecum. Nu wordt verwezen naar allerlei bijlagen maar dat is niet overzichtelijk en maakt evaluatie en controle moeilijk. Volgend schooljaar heeft de school zich ten doel gesteld dit schoolvademecum op orde te hebben.

Via de schoolgids worden de ouders geïnformeerd over de eindopbrengsten maar school wil dit

in de komende schoolgids aanvullen met tussenresultaten om het beeld zo compleet en genuanceerd mogelijk te maken.

Over wat dit betekent voor de schoolontwikkeling en vooral voor de kinderen, wordt nog niet gecommuniceerd. Dit zou een aanvulling of aanscherping kunnen zijn.

School beschrijft ook een aantal ontwikkelingen in het schooljaarverslag. De directeur geeft aan dat de verbinding en/of het onderscheid wellicht nog een keer heroverwogen moet worden.

De verbeteractiviteiten zijn onderbouwd en geprioriteerd.

De verschillende speerpunten uit het schooljaarplan worden uitgewerkt in een aantal operationele jaarplannen. In deze plannen wordt uitgebreid beschreven wat de beginsituatie is, wat de doelstellingen en de prestatie-indicatoren zijn, hoe het proces moet verlopen en waar en hoe borging plaats vindt. Ook wordt hier vermeld wie de coördinator/projectleider is. Dit geeft een goed inzicht in de verandering en hoe dit binnen school gestalte krijgt.

Het zou goed zijn de beginsituatie aan te vullen met een concrete vraag/nut/noodzaak. Wat is de reden dat de verandering wordt ingezet? Dit is de onderbouwing voor de doelstellingen en/of resultaat-beschrijving. De doelstelling en de prestatie-indicator moeten passend zijn. Dus, met de prestatie-indicator moet de doelstelling te meten zijn en dat moet dan na afloop van het proces ook gebeuren. Nu wordt het bereiken van de doelstellingen d.m.v. kleur aangegeven. De evaluatie, de resultaat-meting en de hieraan gekoppelde voortgang zijn echter de belangrijkste onderdelen van het plan dus het advies is om deze in een kolom op te nemen. De kolom m.b.t. de borging is heel duidelijk en geeft aan waar de processen en afspraken worden vastgelegd en dus terug te vinden zijn.

Veilige omgeving 85%

Dit werkproces valt onder procesverantwoordelijkheid van de preventiemedewerker.

De school heeft een compleet veiligheidsplan dat tweejaarlijks wordt geëvalueerd en aan de MR wordt voorgelegd.

De school en de directe omgeving zijn veilig (100%). Er zijn voldoende preventiemedewerkers, BHV-ers en contactpersonen die hun rol en taak serieus nemen. De registratie van incidenten, meldingen en schoolverzuim van leerlingen is adequaat geregeld. De aanpak van schoolverzuim is in de schoolgids beschreven.

Leerkrachten voelen zich veilig (100%).

De school doet 4-jaarlijks een RI&E en de resultaten worden met het team en de MR geëvalueerd. De school heeft een dekkend geheel van gedrags- en omgangsvormen voor het professionele handelen en omgaan met elkaar vanuit het "GDO professionele cultuurwiel".

De tevredenheidsbeleving van het personeel wordt één keer per twee jaar in kaart gebracht. De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt in het schooljaarplan.

De school draagt er zorg voor dat de leerlingen zich veilig voelen (85%).

Leerlingen worden op een aantal manieren betrokken bij de handhaving van de veilige school en school besteedt bewust en actief aandacht aan vanuit de GDO-methodiek.

Er is geen methodisch aanbod maar er zijn wekelijks socio-kringen in alle groepen en dagelijks starten de groepen met aandacht voor het sociale welbevinden van de kinderen in de groep en wordt dit moment afgesloten met een groepsyell die de gezamenlijke en positieve sfeer ten goede komt. De school volgt de sociaal/emotionele ontwikkeling van leerlingen maandelijks met de oké-thermometer van GDO maar ook met het volgsysteem Viseon.

De veiligheidsbeleving van de leerlingen wordt een keer per twee jaar in kaart gebracht. Deze gegevens worden beperkt geanalyseerd in het schooljaarverslag.

School heeft een internet/mediaplan en afspraken t.a.v. het gebruik van social media en facebook.

Planmatig handelen 100%

Het auditteam heeft geconstateerd dat het werkproces Planmatig handelen op bs. de Wegwijzer goed op orde is. Het is duidelijk te zien dat 2 beginnende IB-ers samen met de rest van het MT veel werk verzet hebben het afgelopen jaar. Er is een uitgebreid systeem van verslaglegging

waarbij opgemerkt wordt dat dit op een aantal punten voor overlap zorgt.

Zowel voor de IB-ers als de leerkrachten kan dit "compacter" zodat de administratieve last verminderd wordt maar ook de samenhang duidelijk zichtbaar wordt en het hele proces ook in een planmatige cyclus kan blijven door-ontwikkelen.

Zo is er voor elke leerling een uitgebreid individueel plan uitgewerkt (t/m niveau 2 van zorg). Dit plan wordt 2 keer per jaar aangepast. (Zie: Verslag in deze rapportage over de kwaliteit van de individuele plannen). Daarnaast zijn er nog aparte HGA's voor gedrag en Tasti. Het MT is nu aan het bekijken hoe deze plannen in elkaar geschoven kunnen worden. Advies is om na te denken hoe kinderen een rol kunnen krijgen in dit individuele plan en hoe het werken met "kindplannen" zich verhoudt tot de schoolontwikkeling waarin aangegeven wordt dat het zelfverantwoordelijk leren speerpunt van verandering is/wordt. Daarnaast adviseert het auditteam om in ieder geval leerkrachten bij dit proces te betrekken door ze bijv. een aantal plannen te laten zien waar ze een keuze uit kunnen maken. Omdat veel omringde scholen ook met dit probleem worstelen kan er gebruik worden gemaakt van kant en klare plannen waarbij de expertise van de Wegwijzer op dit gebied bevorderend werkt om tot een goed, compact kindplan te komen.

Het overzicht leerlingpopulatie wordt aangepast; een aantal items worden toegevoegd of vervangen. Er worden vanuit dit overzicht goede, passende acties uitgezet. Dit wordt alleen nog maar een sterker item worden als er punten toegevoegd worden. Een voorbeeld kan zijn het % kinderen dat opgroeit in een gezin met maatschappelijke problematieken (zover je deze weet). Zo kun je aan externe partners duidelijk maken wat de "draagkracht" in een groep is en in hoe groot de noodzaak is van SMW .

Er wordt een specifiek zorgplan gemaakt waarbij acties vanuit de diepte-analyse en acties voortkomend vanuit de VCB's (en vanuit de gedrags-VCB's) gebundeld worden zodat er overzicht blijft. Dit zorgplan is regelmatig onderwerp van gesprek voor het MT maar ook voor de IB-ers met de leerkrachten. Vanuit dit document wordt ook geëvalueerd en vervolgacties uitgezet. Dit is een sterk punt.

De 3 prioriteiten op de agenda van schoolontwikkeling zijn:

1. Compacten van formulieren rondom de zorg
2. Aanpakken rekenonderwijs en begrijpend lezen i.v.m. zorgsignalen
3. Schoolbreed aanpakken beleid rondom hoogbegaafdheid

Leerlingen in ondersteuningsniveau 3 en 4 zijn respectievelijk
Zorgniveau 3 groep 1-8 : 31

Zorgniveau 4 groep 1-8 : 20

Hier zijn de meer- en hoogbegaafden niet in meegenomen. Dit is een actiepoint voor de school het volgend schooljaar.

Toetsen, waarden en rapporteren 95%

De school heeft een evenwichtig geheel van toetsen die onderdeel vormen van het leerlingvolgsysteem. Er wordt gebruik gemaakt van Cito LOVS en Eduscope. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden 'passend' getoetst waarbij de school onderbouwd rekening houdt met de speciale kenmerken van de leerling, niveau en geoorloofde aanpassingen aan de toetsomstandigheden. Men maakt hierbij gebruik van betrouwbare, valide en landelijk genormeerde toetsen. Er wordt in de groepen 1-8 m.b.v. Vison de sociaal-emotionele ontwikkeling bekeken op individueel niveau. Er wordt gewerkt volgens een toetskalender en een protocol voor een zorgvuldige afname van de toetsen. Hierop is duidelijk te zien wie, wanneer, wat moet doen. De school volgt de leerlingen op basis van leerlijnen en neemt methode gebonden toetsen af.

Verder bespreekt en rapporteert de school, minimaal twee keer per jaar de toetsresultaten met de leerlingen en met de ouders. Aan het begin van het schooljaar vinden er startgesprekken plaats waarbij de kinderen vanaf groep 1 ook aanwezig zijn en gesprekspartner zijn. Er vinden nog geen kindgesprekken met alle kinderen plaats op basis van resultaten en acties.

Een aandachtspunt dat de school zelf al aangegeven had is de toelichting in de schoolgids voor

wat betreft het gebruik van het LOVS en de normen die de school hanteert.

NB: School heeft er dit jaar voor gekozen het woordenschatonderwijs te versterken. (Zie: Verslag in deze rapportage over de kwaliteit van het Woordenschaataanbod in de groepen 1 t/m 8.) Tegelijkertijd is besloten de Citotoets Woordenschat niet meer af te nemen omdat dit geen meerwaarde bleek te hebben voor het planmatig werken in de groepen. Het auditteam adviseert school om na te denken over hoe men het effect van het woordenschaataanbod kan meten. Er wordt extra leertijd geïnvesteerd om in een doorgaande lijn binnen de school dit aanbod te realiseren, dan is het ook belangrijk te meten wat hiervan het effect is.

2.3. Analyse en conclusies n.a.v. het maatwerkdeel

School heeft aan het auditteam gevraagd om feedback te geven op "**de woordenschatactiviteiten**" die in de groepen 1 t/m 8 aangeboden worden.

In de bijlage staat de uitgebreide feedback op dit onderdeel.

Samenvattende conclusies:

1. Mooie doorgaande lijn (1-8) in het aanbod en de werkwijze van woordenschatontwikkeling.
2. Passend bij deze leerlingpopulatie (Vanuit het overzicht "kenmerken leerlingpopulatie")
3. Dynamische manier van aanbieden met allerhande activerende en motiverende spelvormen.
4. Sterk leerkrachtgestuurde activiteiten. Auditteam vraagt aandacht voor de rol van de leerling in zijn/haar eigen leerproces.
5. De aandacht voor de zwakkere of betere leerling was nu niet zichtbaar vanaf groep 3. Hier zouden de afspraken over opgehelderd moeten worden.

Het auditteam heeft aanvullend geadviseerd na te denken over de manier waarop het effect van dit woordenschaataanbod gemeten wordt zodat de meerwaarde ervan niet alleen vermoed maar ook zichtbaar wordt, waarmee dit aanbod onderwerp van ontwikkeling wordt en blijft.

Ook heeft de school feedback gevraagd op "**het werken met individuele plannen**".

In de bijlage staat de uitgebreide feedback op dit onderdeel.

Samenvattende conclusies:

De gedachte achter het formulier en het compacten van allerlei gegevens om zo een overzicht te krijgen van ieder individueel kind is zeer goed. Echter de uitwerking ervan voldoet niet aan de verwachtingen. Er worden veel kruisjes gezet waardoor je het overzicht verliest.

Algemeen kan gezegd worden of de kosten opwegen tegen de baten? Heeft de leerkracht die hiermee werkt er écht iets aan en krijgt een vervangende leerkracht direct zicht op het totale kind? We missen een concrete uitwerking en vervolgstappen als één handelingswijze onvoldoende effect heeft gehad.

Daarnaast wordt opgemerkt dat dit haaks staat t.o.v. het GDO dat uitgaat van het positieve. In dit plan zien wij onvoldoende in hoeverre de protectieve factoren versterkend kunnen werken op de risicofactoren.

Deze overstap naar een kindplan lijkt wat te snel genomen. Het zou beter passen bij een andere onderwijsontwikkeling waarbij meer uitgegaan wordt van zelfverantwoordelijk leren en waarbij er meer gevraagd wordt van de eigenaarschap van de leerlingen. Kindgesprekken vormt hierbij een onderdeel en deze zouden in het kindplan mooi ingezet kunnen worden. Dit past ook meer bij de schoolontwikkeling waar de school vanaf volgend schooljaar mee gaat starten.

3. Algehele conclusie van de audit en aanbevelingen.

Het auditteam heeft geconstateerd dat het pedagogisch klimaat op bs. De Wegwijzer heel aangenaam is. Het is rustig in school, er zijn geen conflicten waargenomen. Kinderen en leerkrachten gaan op een ontspannen en respectvolle manier met elkaar om. In de school en in de klassen is er een duidelijke structuur zowel in de leeromgeving als in het handelen van de leerkrachten. Er heerst een taakgerichte werksfeer waarin de kinderen actief en betrokken zijn bij de instructies. De implementatie van GDO werpt hier duidelijk zijn vruchten af. School heeft hier veel in geïnvesteerd zowel het team, de kinderen als ook de ouders. De regels en afspraken zijn zichtbaar, hoorbaar (Yellen), duidelijk en iedereen vaart hier wel bij.

Het leerkrachthandelen tijdens de instructielessen op basisschool De Wegwijzer is met een score van 3,1 van ruim voldoende niveau. De duidelijke uitleg, de taakgerichte werksfeer, de respectvolle omgang en het efficiënt gebruik van de onderwijstijd is overal in hoge mate zichtbaar. Ook het systematisch volgen en analyseren van de vorderingen gebeurt in alle groepen op een zeer zorgvuldige manier. In de basis is het onderwijs op Bs. De Wegwijzer van goede kwaliteit. Er is nog verbetering mogelijk op de indicatoren afstemming instructie & verwerking, samenwerkend leren en feedback geven op leer- en ontwikkelingsproces en aanleren van strategieën. Deze indicatoren versterken elkaar onderling en de ontwikkeling hiervan zou dan ook in samenhang vorm moeten krijgen. Dit lukt alleen als de leerkrachten de kinderen "op een andere manier gaan vasthouden" en gaan investeren in het eigenaarschap van de leerling.

De vier werkprocessen die het auditteam onderzocht heeft, vormen een goede basis voor de borging en ontwikkeling van kwaliteit. Het advies van het auditteam is om op basis van metingen en constatering niet té snel over te gaan tot actie. Op basis van een goede analyse en samenvattende conclusies voor de inrichting van het onderwijs (schoolbeleid), kunnen acties geformuleerd worden die ook meerjarig gepland kunnen worden (schoolontwikkeling).

De school wil een opbrengstgerichte school zijn en investeren in "samen groeien naar geluk". De (rand)voorwaarden voor goed onderwijs zijn op orde. De leeromgeving, het schoolklimaat, het pedagogisch klimaat in de groepen, het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten, de werkprocessen rondom kwaliteitszorg, veiligheid en planmatig handelen, vormen samen een mooi en stevig fundament. Om aan de onderwijsbehoeften van alle kinderen tegemoet te (kunnen blijven) komen, om de leerlingen voor te bereiden op een hun plek in de maatschappij van morgen en om te blijven streven naar "geluk", zal de school nu moeten doorontwikkelen en verder moeten bouwen aan haar eigen schoolambities. Het vorm en inhoud geven aan talentontwikkeling; aan de zelfverantwoordelijkheid van de leerlingen (eigenaarschap); in een organisatiestructuur die meer ruimte biedt; met leerkrachten die de rol van instructeur afwisselen met de rol van mentor en begeleider en de leerlingen gaan helpen het zelf te (willen) leren.

"De Wegwijzer wijst al vele jaren kinderen de weg. De inkijkoperatie van vandaag laat ons zien dat de Wegwijzer haar kinderen de goede weg wijst. Gewoonweg omdat de school op de goede weg is. Zo goed zelfs, dat we er weg van zijn. Meer nog als de kinderen mede-eigenaar worden van hun persoonlijke leer- en ontwikkelingsweg!"

J. Ortmans

4. Managementreactie september 2017.

4.1. Reactie in termen van herkenning, erkenning of nuancering.

Het verslag is herkenbaar. Enkele kleine wijzigingen doorgevoerd (in kleur).

We erkennen dat de school moet leren om de leerlingen op een andere manier vast te houden. Dit hadden we zelf ook al ingezien vandaar dat we vorig schooljaar al met het team stappen hebben gezet t.a.v. visievorming en dit schooljaar daadwerkelijk gestart zijn met OAO.

Nuancering: de terugkoppeling op papier wordt door het MT wel "harder" ervaren dan de terugkoppeling die is gegeven op 20 juni 2017.

Met name m.b.t. de individuele plannen. Het advies ermee doorgaan en aanpassingen doorvoeren gedurende het traject OAO lijkt moeilijk toepasbaar omdat op veel onderdelen van de individuele plannen aandacht vragen.

T.a.v. het auditsysteem:

de observatie blijft subjectief. Scholing van deelnemers t.a.v. het ontwikkelvenster is wenselijk maar het gevaar voor subjectiviteit blijft.

In de "figur en fact" wordt uitgegaan van de Eindtoets 2016 terwijl in juni 2017 ook de gegevens van de eindtoets 2017 beschikbaar zijn.

4.2. Verbeterdoelen n.a.v. de interne audit.

Kwaliteitszorg:

- *koppeling van schooljaarplan en werkprocessen
- * analyse scherper neerzetten (meer tijd nemen om samenvattende conclusies te formuleren alvorens vervolgstappen te zetten)
- *conclusies trekken voor schoolontwikkeling vanuit SZE
- *doorkijk aanvullen met brede ontwikkelingsbehoeftes leerlingen/ ouders

Planmatig handelen:

- *Compacten
- *Zorgsignalen rekenen en begrijpend lezen

Pedagogisch didactisch handelen:

Indicator: doelmatig samenwerkend leren (teambreed)

Indicator: controle uitleg en/ of opdrachten (ind. verschillen)

Indicator: Feedback op leer en ontwikkelingsproces (ind. verschillen)

4.3. Uitwerking van de verbeterdoelen.

DOEL	REGIE	EVALUATIE WANNEER EN MET WIE	WAARAAN ZIEN WE DAT HET GOED IS
<p>Leerlingen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leerproces.</p> <p>Leerlingen en leerkrachten ontwikkelen basisvaardigheden, die nodig zijn om zelfverantwoordelijk te leren.</p> <p>De betrokkenheid en de motivatie van de leerlingen wordt verhoogd.</p>	<p>Martine Schepers</p> <p>Stuurgroepleden vanuit OB-MB-BB</p>	<p>Juni 2018:</p> <p>Stuurgroepleden</p> <p>Externe ondersteuning</p> <p>Directie</p>	<p>Score van 75% bij de kwaliteitskaart van werkproces 4 (afstemming differentiatie in instructie en verwerking) en score van 50% bij de kwaliteitskaart van werkproces 5 (samenwerkend leren).</p>

Compacten planmatig handelen	Martine Schepers Kimberly Rienties	Tijdens MT, medio schooljaar 2017-2018 Pierre Wolters en MT leden	100% score werkproces planmatig handelen Verminderen van documenten en werk voor leerkrachten en intern begeleider
Analyse aanscherpen: Doorkijk SZE OJP	Susanne Kikken	Juni 2018	De samenvattende conclusies zijn zichtbaar in documenten (schoolgids, doorkijk, SZE) en deze worden gedeeld met MR, team. Deze samenvattende conclusies vormen de basis voor het schooljaarplan 2018-2019
Nadenken over manier om interventies t.a.v. woordenschatonderwijs te meten	Martine Schepers Kimberly Rienties	Pierre Wolters Teamleden Mei 2018	Het is zichtbaar dat er vooruitgang is geboekt in de resultaten van de leerling zonder dat leerkrachten zichzelf "voor de ge houden".
Communiceren over tussenopbrengsten en eindopbrengsten in schoolgids	Jordi Jaexq	Juli 2017 MT	In de schoolgids 2017 – 2018 wordt gecommuniceerd over de tussenopbrengsten en de eindopbrengsten
Aanpassingen in OJP t.a.v. Beginsituatie (nut/ vraagstelling/ oorzaak) Resultaatmeting	Jordi Jaexq	Aug. 2017 MT	Het vernieuwde format wordt besproken met de proceseigenaren en wordt gebruikt gedurende schooljaar 2017-2018
Verminderen zorgsignalen Begrijpend lezen Rekenen Aandacht voor hoogbegaafdheid door Invoering blokuur	Martine Schepers Kimberly Rienteis	VCB febr. 2018 VCB juni 2018 Martine Schepers Kimberly Rienties Debbie Alzer Expertise poule	Minder zorgsignalen SZE M 2018 & SZE E 2018 t.a.v. begrijpend lezen en rekenen Meer aanbod voor HB zichtbaar in de kindplannen.
Woordenschatonderwijs: - Aandacht voor actieve rol van de lln - Aandacht voor betere en zwakkere leerling	MT LB taal	Schooljaar 2018-2019	Differentiatie zichtbaar tijdens woordenschatlessen 80% score op kijkwijzer observatie woordenschatonderwijs

4.4. Ondertekening door de directeur:**Datum: 30.09.2017**

5. Bespreking van het rapport door directeur met College van Bestuur:**Datum:**

22.11.2017